Willem Dekkers, pluimveedierenarts

Sectie: hoe meer informatie, hoe beter

Secties zijn buitengewoon waardevol voor het stellen van een diagnose, het monitoren van de gezondheid en het maken van een verbeterplan. Om een sectie goed uit te kunnen voeren is achtergrondinformatie niet alleen erg handig, maar zelfs essentieel.

Het inzendformulier voor secties biedt ruimte voor allerlei informatie. Bijvoorbeeld wie de begeleidend dierenarts is en of de uitslag ook naar een voorlichter of integratie gestuurd mag worden. Veel is vanzelfsprekend en niet alles is verplicht. Toch blijkt vaak dat meer informatie tot efficiënter onderzoek leidt en dus specifiekere diagnoses. De patholoog in de sectiezaal kan het algemene stalbeeld immers niet beoordelen, terwijl dat juist vaak doorslaggevend is voor de keuze van vervolgonderzoeken. Achtergrondinformatie is dus erg relevant, al lijkt dat soms niet zo. De pathologen kunnen alle aanwijzingen gebruiken om snel tot een juiste en complete diagnose te komen. De volgende drie voorbeelden laten zien waarom.

Leghennen met kreupelheden door *S. aureus*?

Voor een diagnose werden drie dode en vijf levende dieren ingestuurd voor sectie bij GD. De levende hennen waren uit productie en behoorden waarschijnlijk tot het ondereind van het koppel. Op het sectieformulier stond niets over de verschijnselen van het koppel. Bij sectie vielen enkele dikke gewrichten op bij drie van de levend aangeboden hennen en bij één van de dode hennen. Het ovarium was bij alle dieren inactief. Als vervolgonderzoek werd een kweek ingezet op de vloeistof uit de ontstoken gewrichten. Hieruit kwam een *Staphylococcus aureus*-bacterie. De pluimveehouder kreeg daarom de uitslag 'gewrichtsontsteking ten gevolge van *S. aureus*'. Wat de patholoog echter niet wist, is dat er 'geluid op het koppel zat'. Had de patholoog deze achtergrondinformatie wel gehad, dan had hij gezocht naar luchtwegpathogenen. Nu ging de focus richting de pootproblemen.

Lees verder op pagina 21 ▶

Vleeskuikens met Gumboro?

Van een ronde vleeskuikens kwamen bij GD tien dieren binnen waarvan vijf geselecteerde dieren en vijf spontaan dode dieren. Op het inzendformulier stond niets over eventuele vaccinaties of verschijnselen. De patholoog zag darmlaesies en trof bij meerdere dieren een verkleinde bursa van Fabricius aan. Daarom werd als vervolgonderzoek een PCR gedaan. Die toonde aan dat er sprake was van een Gumboro-virus en microscopisch onderzoek toonde een coccidiose-infectie met *E. maxima* aan. Uit nieuwsgierigheid naar het vaccinatiebeleid belde de patholoog de inzender na. De dieren waren vijf dagen voor inzending gevaccineerd met een heet Gumboro-vaccin, wat past bij het sectiebeeld en de resultaten van het aanvullend onderzoek. De inzender was echter enkel geïnteresseerd in de darmproblematiek. De PCR toonde het vaccinvirus aan en achteraf was deze test dus overbodig geweest.

Wat vul je in?

Op het inzendformulier wordt om allerlei informatie gevraagd. Vanzelfsprekend uw naam, adres en UBN, zodat de uitslag bij u terechtkomt. Daarnaast is er ruimte om aan te geven wie uw begeleidend dierenarts is en er is plek voor een eventuele voorlichter of integratie waar uw uitslag heen mag. Ook kunt u aangeven om welke pluimveesoort het gaat en voor welk productietype en productiedoel deze worden gebruikt. Vul ook het stalnummer, de geboortedatum en het ras/merk in, voor een zo compleet mogelijke uitslag. Tot slot is er ruimte om de laatst uitgevoerde enting(en) en de verschijnselen te benoemen. Alle overige informatie over het verloop van het ziektebeeld, een eventueel ingestelde behandeling en het effect daarvan kunt u helemaal onderaan kwijt.

Moederdieren met infectieuze bronchitis (IB)?

Van een koppel moederdieren werden op 34 weken leeftijd vijf dode hennen ingestuurd voor sectie. Op het inzendformulier stond dat het koppel te maken had met een productiedaling en verhoogde uitval. De patholoog toonde bij het sectiebeeld bij drie van de vijf dieren een luchtzakontsteking aan en bij één van de vijf dieren een luchtzakontsteking in combinatie met een leverkapselontsteking. Bacteriologisch onderzoek op beenmerg toonde niets aan. Het PCR-onderzoek op IB was positief. De voorlopige diagnose was hiermee een productiedaling als gevolg van een IB-infectie. Bij navraag bleek het koppel een week eerder te zijn gevaccineerd met een IB-4/91-vaccin en een behandeling met antibiotica was drie dagen terug gestart, waardoor de bacteriologie negatief bleef. Ook hier had extra achtergrondinformatie kunnen helpen om sneller een verklaring te krijgen voor de problemen.

Het ontbreken van informatie leidt dus soms tot onnodige onderzoeken. Achtergrondinformatie is vaak essentieel om tot een goed plan van aanpak te komen. Als bij ieder onderzoek duidelijk is wat het stal- en ziektebeeld is, dan kunnen onze pathologen de bemonstering beter laten aansluiten op de specifieke situatie. Zo komen we sneller tot een diagnose waar u iets aan heeft.